

Kázání: 113. Velký pátek

Noční mûry na člověka padají před rozedněním. Svítá. Kristovým vzkříšením se začalo rozednívat. Tma už nemá svou původní sílu.

Kázání

Velký pátek

1. čtení: Matouš 26, 47 – 68

47 Ještě ani nedomluvil a přišel Jidáš, jeden z Dvanácti. Velekněží a starší s ním poslali zástup, ozbrojený meči a holemi.

48 Jeho zrádce s nimi domluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho zatkněte.“
49 A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Buď zdrav, Mistře,“ a políbil ho.
50 Ježíš mu odpověděl: „Příteli, konej svůj úkol! “ Tu přistoupili k Ježíšovi, vztáhli na něho ruce a zmocnili se ho.
51 Jeden z těch, kdo byli s ním, sáhl po meči, napadl veleknězova sluhu a uťal mu ucho.
52 Ježíš mu řekl: „Vrať svůj meč na jeho místo; všichni, kdo se chápou meče, mečem zajdou.
53 Či myslíš, že bych nemohl poprosit svého Otce, a poslal by mi ihned víc než dvanáct legií andělů?
54 Ale jak by se potom splnila Písma, že to tak musí být?“
55 V té hodině řekl Ježíš zástupům: „Vyšli jste na mne jako na povstalce s meči a holemi, abyste mě zajali. Denně jsem sedával v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mne.
56 Toto všechno se však stalo, aby se splnilo, co napsali proroci.“ A tu ho všichni učedníci opustili a utekli.
57 Ti, kteří Ježíše zatkli, odvedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde se shromáždili zákoníci a starší.
58 Petr šel za ním zpovzdálí až do veleknězova dvora; vstoupil dovnitř a posadil se mezi sluhy, aby viděl konec.
59 Velekněží a celá rada hledali křivé svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti.
60 Ale nenalezli, ačkoli předstupovalo mnoho křivých svědků. Konečně přišli dva
61 a vypovídali: „On řekl: Mohu zbořit chrám a ve třech dnech jej vystavět.“
62 Tu velekněz vstal a řekl mu: „Nic neodpovídáš na to, co tihle proti tobě svědčí?“
63 Ale Ježíš mlčel. A velekněz mu řekl: „Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!“
64 Ježíš odpověděl: „Ty sám jsi to řekl. Ale pravím vám, od nynějška uzříte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.“
65 Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl: „Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Hle, teď jste slyšeli rouhání.
66 Co o tom soudíte?“ Jejich výrok zněl: „Je hoden smrti.“
67 Pak mu plivali do obličeje, bili ho po hlavě, někteří ho tloukli do tváře
68 a říkali: „Hádej, Mesiáši, kdo tě udeřil!“

2. čtení: Matouš 26, 69 – 27, 26

69 Petr seděl venku v nádvoří. Tu k němu přistoupila jedna služka a řekla: „I ty jsi byl s tím Galilejským Ježíšem!“
70 Ale on přede všemi zapřel: „Nevím, co mluvíš.“
71 Vyšel k bráně, ale uviděla ho jiná a řekla těm, kdo tam byli: „Tenhle byl s tím Nazaretským Ježíšem.“
72 On znovu zapřel s přísahou: „Neznám toho člověka.“
73 Ale zakrátko přistoupili ti, kdo tam stáli, a řekli Petrovi: „Jistě i ty jsi z nich, vždyť i tvé nářečí tě prozrazuje!“

74 Tu se začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka.“ Vtom zakokrhá kohout;
75 tu se Petr rozpomněl na slova, která mu Ježíš řekl: „Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“
Vyšel ven a hořce se rozplakal.

1 Když bylo ráno, uradili se všichni velekněží a starší lidu proti Ježíšovi, že ho připraví o život.
2 Spoutali ho, odvedli a vydali vladaři Pilátovi.

3 Když Jidáš, který ho zradil, viděl, že Ježíše odsoudili, pocítil výčitky, vrátil třicet stříbrných
velekněžím a starším

4 a řekl: „Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev!“ Ale oni odpověděli: „Co je nám po tom? To je
tvoje věc!“

5 A on odhodil ty peníze v chrámě a utekl; šel a oběsil se.

6 Velekněží sebrali peníze a řekli: „Není dovoleno dát je do chrámové pokladny, je to odměna za
krev.“

7 Uradili se tedy a koupili za ně pole hrnčířovo k pohřbívání cizinců.

8 Proto se to pole jmenuje ‚Pole krve‘ až dodnes.

9 Tak se splnilo, co je řečeno ústy proroka Jeremiáše: ‚Vzali třicet stříbrných, cenu člověka, na
kterou ho ocenili synové Izraele;

10 a dali ji za pole hrnčířovo, jak jim přikázal Hospodin.‘

11 A Ježíš byl postaven před vladaře. Vladař mu položil otázku: „Ty jsi král Židů?“ Ježíš odpověděl:
„Ty sám to říkáš.“

12 Na žaloby velekněží a starších nic neodpovídal.

13 Tu mu řekl Pilát: „Neslyšíš, co všechno proti tobě svědčí?“

14 On mu však neodpověděl ani na jedinou věc, takže se vladař velice divil.

15 O svátcích měl vladař ve zvyku propouštět zástupu jednoho vězně, kterého si přáli.

16 Tehdy tam měli pověstného vězně, jménem Barabáš.

17 Když se zástupy shromáždily, řekl jim tedy Pilát: „Koho vám mám propustit, Barabáše, nebo
Ježíše, zvaného Mesiáš?“

18 Věděl totiž, že mu ho vydali ze zášti.

19 Když seděl na soudné stoličce, poslala k němu jeho žena se vzkazem: „Nezačínej si nic s tím
spravedlivým! Dnes mě kvůli němu pronásledovaly zlé sny.“

20 Velekněží a starší však přiměli zástup, aby si vyžádali Barabáše, a Ježíše zahubili.

21 Vladař jim řekl: „Koho vám z těch dvou mám propustit?“ Oni volali: „Barabáše!“

22 Pilát jim řekl: „Co tedy mám učinit s Ježíšem, zvaným Mesiáš?“ Všichni volali: „Ukřižovat!“

23 Namítl jim: „Čeho se vlastně dopustil?“ Ale oni ještě víc křičeli: „Ukřižovat!“

24 Když Pilát viděl, že nic nepořídí, ale že pozdvižení je čím dál větší, omyl si ruce před očima
zástupu a pravil: „Já nejsem vinen krví toho člověka; je to vaše věc.“

25 A všechny lid mu odpověděl: „Krev jeho na nás a na naše děti!“

26 Tu jim propustil Barabáše, Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.

27 Vladařovi vojáci dovedli Ježíše do místodržitelství a svolali na něj celou setninu.
28 Svlékli ho a oblékli mu nachový plášť,
29 upletli korunu z trní a posadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali hůl, klekali před ním a posmívali se mu: „Buď zdrav, židovský králi!“
30 Plivali na něj, brali tu hůl a bili ho po hlavě.

31 Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť a oblékli ho zase do jeho šatů. A odvedli ho k ukřižování.
32 Cestou potkali jednoho člověka z Kyrény, jménem Šimona; toho přinutili, aby nesl jeho kříž.

33 Když přišli na místo zvané Golgota, to znamená ‚Lebka‘,
34 dali mu napít vína smíchaného se žlučí; ale když je okusil, nechtěl pít.

35 Ukřižovali ho a losem si rozdělili jeho šaty;
36 pak se tam posadili a střežili ho.
37 Nad hlavu mu dali nápis o jeho provinění: „To je Ježíš, král Židů.“

38 S ním byli ukřižováni dva povstalci, jeden po pravici a druhý po levici.
39 Kolemjdoucí ho uráželi; potřásali hlavou
40 a říkali: „Když chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej postavit, zachraň sám sebe; jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!“

41 Podobně se mu posmívali i velekněží spolu se zákoníky a staršími. Říkali:
42 „Jině zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský – ať nyní sestoupí z kříže a uvěříme v něho!“
43 Spolehl na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: „Jsem Boží Syn!“

44 Stejně ho tupili i povstalci spolu s ním ukřižování.

45 V poledne nastala tma po celé zemi až do tří hodin.
46 Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“, to jest: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

47 Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo tu stáli: „On volá Eliáše.“
48 Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nabodl na tyč a dával mu pít.
49 Ostatní však říkali: „Nech ho, ať uvidíme, jestli přijde Eliáš a zachrání ho!“

50 Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skončil.

51 A hle, chrámová opona se roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly,
52 hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena;
53 vyšli z hrobů a po jeho vzkříšení vstoupili do svatého města a mnohým se zjeví.

54 Setník a ti, kdo s ním střežili Ježíše, když viděli zemětřesení a všechno, co se dalo, velmi se zděsili a řekli: „On byl opravdu Boží Syn!“

55 Zpovzdálí přihlíželo mnoho žen, které provázely Ježíše z Galileje, aby se o něj staraly;
56 mezi nimi Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova i Josefova, a matka synů Zebedeových.

Sestry a bratři,

myslím, že nejsem sám koho k ránu občas přepadne noční můra. To se tak převalujete ze strany na

stranu a v hlavě vám víří hrůzu nahánějící výjevy. Nakonec jste rádi, když se pár chvil na to probudíte, že to byly jen sny. Noční můry před rozedněním bývají děsivé.

Zažila to i manželka římského prefekta Piláta. Nevíme sice, co se jí zdálo, ale bylo to zřejmě dost děsivé, protože svému muži vzkázala, že prý moc trpěla. Pilát totiž musel dneska brzy do práce a tak mu to ani nestačila převyprávět při snídani.

Přišli za ním hned zrána představitelé chrámu a že prý potřebují popravit jednoho člověka, co se vydává za židovského krále. Sami to udělat nemohou neboť hrdelní tresty má v provincii Judsko na starosti právě římský místodržící.

Pilát měl samozřejmě svoji tajnou policii a věděl, že žádný skutečně nebezpečný povstalec, který by si nárokoval trůn, se v provincii aktuálně nenachází. Nejspíš tušil, že to bude nějaký boj o vliv, nějaká taktika velekněžské kliky, a nejspíš neměl ani moc chuť se tím zabývat. Jenže nemohl jinak. Zpráva o tom, že nechává povstalce bez trestu by se mohla donést do Říma a on by mohl přijít o místo.

Pilát si tedy na nádvoří svého paláce sednul onoho velikonočního rána na soudcovskou židli a započal s procesem. Nikam to ale nevedlo. Žalobci snášeli nejrozdůrnější důkazy, Ježíš mlčel a Pilát věděl, že muž před ním rozhodně není žádný násilník a povstalec, který by mohl ohrozit jeho moc a nadvládu Říma.

Ne že by snad byl místodržitel nějak útlocitný. Pilát byl jak se patří surovec a tyran, ale když na to přijde, raději by viděl viset jiného Ježíše, než toho co stojí před ním. Ve vězení totiž čekal na konečný verdikt skutečný násilník a lupič se jménem Ježíš Barabáš.

„Tak si vyberte, kterého Ježíše mám nechat ukřižovat, Barabáše nebo Mesiáše?“ zeptal se Pilát shromážděného davu a nejspíš doufal, že má dav rozum a nechá propustit bezbranného Mesiáše.

Jenže dav dost často rozum nebo alespoň správné informace nemá a tak se stává, že namísto nevinným a bezbranným dá volnost bídačům a lupičům. Pilát vidí, že moc nezmuže.

A právě v tuhle chvíli přichází zpráva od jeho ženy, že k ránu měla děsivou noční můru a že to je nejspíš nějaké znamení a ať on raději dá od téhle kauzy ruce pryč.

Jenže Pilát, jak to tak u surovců a tyranů bývá, byl také slaboch a nechtěl si působit zbytečné problémy. A tak ruce pryč od Ježíšovy kauzy nakonec nedal, pouze si je teatrálně přede všemi umyl, jako že on za nic nemůže.

Sestry a bratři, velikonoční příběh s celou svou tragičností ukazuje, kdo my lidé jsme. Kdy jindy si to přiznat, než právě na Velký pátek, v den, kdy byl místo nás popraven spravedlivý a bezbranný Boží Syn.

Místo nás Barabášů, kteří se neštítíme žádných prostředků jak se prosadit.

Místo nás Pilátů, kteří se vzdáváme odpovědnosti a pokrytecky si nad tragédiemi našeho světa myjeme ruce.

Místo nás, kteří se cítíme nejlépe v bezcitném davu.

Místo nás učedníků, kteří se rozprchneme vždycky, když bychom měli naopak zůstat pevní na svém místě.

Za nás všechny byl Mesiáš Ježíš ukřižován.

To my bychom si zasloužili trest, ne on. Trest za všechno, co špatného děláme i za to co dobrého neděláme, ačkoli bychom dělat mohli.

Podobně jako manželka prefekta Piláta, i my můžeme být tu a tam před rozedněním přepadeni noční můrou. V hlavě nám mohou vířit děsivé výjevy – třeba hrozba nemoci, strach o živobytí, obavy z politického vývoje nebo z postupující klimatické změny. Noční můra nám vnukne neodbytný pocit, že na světě není nic jisté, všechno může být rázem jinak, než si představujeme a než jsme zvyklí.

Pokud na nás, sestry a bratři, někdy taková můra padne, pak si pamatujme, že můry na člověka padají před rozedněním. Svítá. Kristovým vzkříšením se začalo rozednívat. Tma už nemá svou původní sílu.

Odtud pramení naše naděje, že stát na straně pokoje, spravedlnosti a milosrdenství má hluboký smysl přesahující všechny noční můry. Hlavně neskončit jako Pilát, který se s mokřýma rukama alibisticky vzdal odpovědnosti.

Jsme děti světla, ne tmy, píše apoštol Pavel:

„Noc pokročila a den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblecme se ve zbroj světla“ (Římanům 13, 12).

PeČ

SPCH 19. 4. 2019 (v 18 hodin)

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)